

انتشارات تیسما

پدیده ترابی

جریان زندگی
زیر شهر تهران

مترو نوشت

متر و نوشت

مترنوشت

پدیده تراپی

انتشارات تيسا

متر و نوشت

نویسنده: پدیده ترابی

مدیر تولید: سمیه سیاه‌پشت

چاپ یکم: زمستان ۱۳۹۴

شماره نشر: ۲۰۰

ویراستار: مژگان فرجی

صفحه‌آرا: مریم قاسم‌زاده

لیتوگرافی: البرز نوین، چاپ: دالاهو، صحافی: ساغرمهر

ناظر فنی چاپ: علی کاتب

تعداد: ۱۲۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۸۳-۸۱-۷

همه حقوق چاپ و نشر این اثر طبق قرارداد محفوظ است.

این اثر تحت پوشش قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

استفاده از مطالب با ذکر منبع بدون اشکال است.

• انتشارات تیسسا

تهران، بهارستان، ظهیرالاسلام، کوچه دیلمان، شماره ۶، واحد ۳.

تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۹۲۴۷۰، ۳۳۹۹۹۴۲۳، iteesa@mail.com

وبسایت: www.teesa.ir

به پاس نگاه مهربان و حمایت همیشگی...
پدر، مادر و برادرم

٦ نام کتاب

فهرست ۷

فهرست

مقدمه

اگر تصور می‌کنید از مدرنیته و دنیای آشفته و خلق و خویهای بشر امروزی و رفتارهای انسان‌های اطرافتان به فغان آمده‌اید و از طرفی حس می‌کنید خودتان نقشی در این رفتارها ندارید، توصیه می‌کنم این کتاب را بسته و به سراغ مطالب دیگری بروید. اما اگر در میان مباحث دنیای نیمه مدرن و در حال گذار به دنبال اخلاقیات و روح انسانی می‌گردید و خود را جزئی لاینفک و تأثیرگذار بر زنجیره‌ی به هم پیوسته‌ی روابط، فرهنگ و روح واحد انسانی می‌دانید، به جد اصرار می‌کنم با من در خوانش این کتاب همراه باشید.

آنچه در وهله نخست عامل نگارش این کتاب شد مشاهده و رفتارشناسی ما ایرانی‌ها در قطار درون شهری است.

گویی سرعت پیشرفت تکنولوژی با همه مزایایی که دارد، گاهی رفتارهای انسانی متناسب با خودش را با همان سرعت در ایستگاه‌های متفاوت جا گذاشته و بدون توجه به تکامل رفتار و عواطف انسانی به مسیرش ادامه می‌دهد. در این میان و در مسیر پیشرفت با نگاهی به عقب، شاهد تبدیل بازماندگان و فرزندان معلول ابزارهای کاربردی تکنولوژی به بحرانی عظیم هستیم. رفتارهای ناقصی که گویی فرصت رشد و انطباق با تغییرات سریع تکنولوژی را از بعد اجتماعی و فرهنگی با ابزار مربوطه نیافته‌اند.

نگاه توسعه محور در زندگی کلان شهری، گاه عاملی است برای تغییر

رفتار شهروندان ساکن در یک شهر به طوری که در ابعاد مختلف بر روی شخصیت و رفتار افراد جامعه تأثیر گذاشته و بروز پیدا می‌کند. اگر این توسعه با آموزش مناسب همراه نگردد، گاهی خود باعث ایجاد عادت‌ها و رفتارهای ناپسند و تثبیت‌شده‌ی اجتماعی می‌شود.

در این میان شخصاً با مطالعه موردی روی یکی از عناصر مهم شهری مانند مترو تلاش کرده‌ام تا شرح و بسط مختصری از واقعیت‌های زیرزمین را ارائه دهم.

حمل و نقل شهری از جمله ارکان مهم در رشد شهرنشینی و سرعت بخشی به زندگی شهری است. به گونه‌ای که با فراهم آوردن بستر مطلوب جهت جابه‌جایی افراد، باعث تغییراتی خرد و کلان در ابعاد وسیعی از زندگی شهری شده است.

رفاه و امکان دسترسی سریع‌تر به امکانات شهری، سرعت بخشی به سفرهای درون شهری عامل مهمی برای راه اندازی مترو بوده است و از سویی نقش موثری در تغییر سکونت‌گاه‌های مردمی دارد. اهالی شهرک‌های حاشیه نشین نیز برای دسترسی به بدنه اصلی شهر مجبور به استفاده از ناوگان حمل‌ونقل مناسب مانند مترو هستند.

با رشد و گسترش شهرها، برنامه‌ریزی میان زندگی شهری و برنامه جابه‌جایی در قالب حمل‌ونقل نقش مهمی ایفا می‌کند. سرعت زندگی شهری در کنار تغییرات موجود آنقدر زیاد است که ظاهراً عده‌ای هنوز از لحاظ فرهنگی فرصت به‌روز شدن یا تمایل به رشد را نیافته‌اند؛ بنابراین این خود عاملی برای مطالعه بر رفتارهای مردم در مواجهه با زندگی مدرن است.

استفاده از مترو و کلیه ناوگان حمل و نقل شهری با خود رفتارهای تعریف شده‌ای را به همراه می‌آورند که این رفتارها شاخص‌های استاندارد را می‌طلبد ولی از آنجایی که هر وسیله‌ای رنگ و لعاب فرهنگ و رفتار جامعه استفاده کننده‌اش را به خود می‌گیرد، در اینجا نیز این اتفاق رخ داده است.

کتاب‌های علوم اجتماعی دوران مدرسه و بزرگان ما رعایت حقوق دیگران و از خودگذشتگی و... را به خوبی شرح داده‌اند؛ اما شرایط اقتصادی و فرهنگی

و سرعت در زندگی شهری و شتابزدگی مردم برای قرار گرفتن در مکانی آن سوتر، عامل شکل‌گیری و تربیت روحیه مبارزه و تندخویی شده، رفتاری که باعث شده افراد بدون توجه به حریم شهروندی یکدیگر، گاه با بی‌احترامی کار خود را پیش ببرند.

رشد صعودی زندگی شهری با افزایش بار گره ترافیکی سفرها و در پی آن هزینه‌های سنگین تردد درون شهری همه و همه شهروندان را به سمت استفاده از مترو می‌کشاند. یکی از بهترین وسایل حمل و نقلی که گره‌های ترافیک را در می‌نوردد و با سرعت بیشتر و کمک به صرفه جویی در زمان به یاری مردم می‌شتابد. اما رفتارشناسی ما در استفاده از مترو جای بحث دارد.

کتاب پیش رو تجربه شخصی نویسنده در مواجهه با ماجراهایی است که در واقعیت دیده شده و بعضاً هر کدام از آنها زندگی یکی از مسافری را رقم می‌زند. روایت‌هایی که از زبان خود مسافری یا مشاهدات نگارنده به رشته‌ی تحریر درآمده است و در پاره‌ای از نوشته‌ها نیز دل‌مشغولی‌ها و دیدگاه‌های شخصی نویسنده ارائه شده است.

از آنجا که زندگی شهری سرعت و شتاب بسیاری پیدا کرده و فرصت خواندن مطالب سنگین و طولانی در حوصله اکثر خوانندگان امروزی نمی‌گنجد، بنابراین به نظر می‌رسد مطالب کوتاه و چکیده به صورت داستان کوتاه بهترین روش برای ارائه مطلب و نظرات به شهروندان پر مشغله باشد. شهروندانی که همانگونه که با شتاب فراوان تمایل به رسیدن به مقصد دارند به همان نسبت نیز تمایل به پایان رسیدن داستان از کوتاه‌ترین مسیر و با صرف کمترین زمان ممکن را دارند. از این رو تلاش شده این داستان‌ها با حوصله مسافری پر شتاب در جامعه امروزی مطابقت داشته باشد.

اما در نهایت قضاوت رفتاری، اخلاقی و اتفاقات و رویدادها و موفقیت انتقال مفاهیم و نکات داستان‌ها را تا حد ممکن به خواننده گرامی سپرده و تحلیل رفتار و آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی حاصل را به کارشناسان خبره می‌سپاریم.

این اثر با حمایت بزرگواری به ثمر رسید که طبع بلند و خضوع همیشگی

شان مانع از آوردن نام ماندگارشان شد و من تا ابد دیندارشان خواهم بود. آثاری که از بطن جامعه شکل می گیرند بدون شک نیازمند همراهی و مشارکت هستند و من بر این اساس قدردان تمام دوستان و بخصوص هموردان مترو سوالم هستم.

از آنجایی که در تلاش تهیه مجموعه‌هایی از این دست هستیم از خوانندگان و کارشناسان محترم تقاضا داریم جهت پربارتر شدن این مجموعه‌ها، نظرها، پیشنهادها و انتقادهای خود را از طریق صندوق الکترونیکی زیر با ما در میان بگذارند.

Torabi.padideh@gmail.com

پدیده ترابی

تهیه کتاب با یکی از روش‌های زیر امکان‌پذیر است :

مراجعه به سایت انتشارات تیسّا و خرید کتاب با **۱۰ درصد تخفیف**

www.teesa.pub

مراجعه حضوری یا سفارش تلفنی :

آدرس : تهران ، دروازه شمیران ، خیابان ابن سینا ، بعد از چهارراه فخرآباد ، کوچه حاج علیرضایی
شماره ۹ ، در کوچک ، طبقه ۲   تلفن تماس : ۷۷۶۰۲۸۹۵-۷۷۶۰۲۸۹۹-۷۷۶۰۴۵۶۳-۷۷۶۰۳۷۰۳

مراجعه به مراکز پخش :

ققنوس : میدان انقلاب ، خیابان منیری جاوید ، کوچه مبین ، شماره ۴
تلفن : ۶۶۴۰۸۶۴۰-۶۶۴۶۰۰۹۹
کسترش : خیابان دماوند ، خیابان سازمان آب ، کوچه چهارم غربی ، شماره ۲۸
تلفن : ۷۷۳۵۰۵۹۸
آثار : خیابان انقلاب ، خیابان ۱۲ فروردین ، خیابان شهدای ژاندارمری
تلفن : ۶۶۴۶۱۸۹۳-۶۶۹۵۲۲۹۱
جنب اداره پست ، شماره ۹۵
فرمنگ : خیابان انقلاب ، خیابان لبافی‌نژاد ، نرسیده به تقاطع کارگر ، شماره ۲۶۶ ، واحد ۵
تلفن : ۶۶۴۸۲۱۵۰
کتاب آوران : خیابان کارگر جنوبی ، کوچه شعله ور ، شماره ۱۶ ، طبقه دوم
تلفن : ۶۶۹۱۰۸۴۴-۶۶۹۲۴۰۲۲

انتشارات تیسّا

- آدرس : تهران ، دروازه شمیران ، خیابان ابن سینا ، بعد از چهارراه فخرآباد ، کوچه حاج علیرضایی ، شماره ۹ ، در کوچک ، طبقه ۲
- تلفن تماس : ۷۷۶۰۲۸۹۵-۷۷۶۰۲۸۹۹-۷۷۶۰۴۵۶۳-۷۷۶۰۳۷۰۳
- www.teesa.pub
- iteesa@mail.com

مترو، شهر زیرزمینی پر جنب و جوشی است با دالان‌های تودرتو که قطارهای حاضر در آن به تمام مسیرهای زیر پوست شهر سرک می‌کشند. فضای تونل‌های بین ایستگاه‌ها سرد و تاریک است؛ اما جمعیت همیشه حاضر در واگن‌های قطار، هیاهویی وصف‌ناپذیر ایجاد می‌کنند و ترن‌ها هم‌نفس با مسافران خط ریلی ایستگاه‌ها را درمی‌نوردند. نرخ روبه‌رشد زندگی شهری و پیامدهای آن، از جمله بار سنگین ترافیک و همچنین هزینه‌های گزاف حمل‌ونقل در کلان‌شهرها، پاره‌ای از دلایلی است تا شهروندان به استفاده از قطار زیرزمینی روی آورند. شرایط اقتصادی، فرهنگی و سرعت در زندگی شهری و شتاب‌زدگی مردم، عامل شکل‌گیری و تربیت روحیه مبارزه و تندخویی شده؛ رفتاری که باعث شده افراد بدون توجه به حریم شهروندی یکدیگر، گاه با بی‌احترامی کار خود را پیش ببرند.

کتاب پیش‌رو تجربه شخصی نویسنده در مواجهه با ماجراهایی است که در واقعیت دیده شده و گاهی هر کدام از آنها ساعتی از زندگی یکی از مسافران را رقم می‌زند. روایت‌هایی که از زبان خود مسافران یا مشاهده‌های نگارنده به رشته تحریر درآمده است و در پاره‌ای از نوشته‌ها نیز دل‌مشغولی‌ها و دیدگاه‌های شخصی نویسنده ارائه شده است.

۸۰۰۰ تومان

9789646076637 > 9789646076637

انتشارات تیسرا

شهر وندی ۳۴
فرهنگ و اجتماع ۸۴

تیمتیز: ۳۳۳۳۳۳۳۳